The Gleaner

Vol 8 (1970)

In Honour of D. S. Ginis

Ανέκδοτα νομικά έγγραφα Πατρών της τελευταίας τουρκοκρατίας

Κώστας Ν. Τριανταφύλλου

doi: [10.12681/er.9920](https://doi.org/10.12681/er.9920)

Copyright © 2016, Κώστας Ν. Τριανταφύλλου

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Τριανταφύλλου Κ. Ν. (2016). Ανέκδοτα νομικά έγγραφα Πατρών της τελευταίας τουρκοκρατίας. *The Gleaner*, 8, 54–73. <https://doi.org/10.12681/er.9920>

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΑΤΡΩΝ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἡ πυρπόλησις τῆς πόλεως καὶ τῶν πλησίον αὐτῆς μονῶν τῶν Πατρῶν κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἐπαναστάσεις τῶν ἐτῶν 1769 καὶ 1821, ἐστοίχισε καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν γραπτῶν μνημείων τῆς ἱστορίας των, εἰς τρόπον ὥστε εἶναι ἀπελπιστικῶς ἐλάχιστα τὰ γνωστὰ ἔγγραφα τῆς Τουρκοκρατίας τῶν Πατρῶν. Ἐρευνα ὅμως πέραν τοῦ χώρου τοῦ ἡγουμενείου καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν μονῶν Ὁμπλοῦ καὶ Χρυσοποδαρτίσσης, ἀμφοτέρων παρὰ τὰς Πάτρας, μετὰ τὴν ἀρωγὴν τοῦ προηγουμένου τῆς πρώτης κ. Ἀγαπίου Παπαδοπούλου καὶ τοῦ ἡγουμένου τῆς ἄλλης κ. Χριστοφόρου Μεϊντανᾶ, ἀπέδωκεν ἂν ὅχι πλούσιον, πάντως πολύτιμον, λόγῳ τῆς σπάνεως τονίζομεν, ἀριθμὸν ἐγγράφων καὶ δὴ δικαιοπρακτικῶν, ἐντελῶς ἀγνώστων, τὰ ὅποια ἐλάνθανον εἰς τὰ κελῖα τῶν μοναχῶν. Ἐκ τοῦ ἀμνητοῦ τούτου ἔχω παραλάβει καὶ παραδώσει πρὸς δημοσίευσιν τὴν ἐργασίαν μου «Ἐξ διαθῆκαι Π. Πατρῶν ἀποκείμεναι εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ», δημοσιεύω δὲ κατωτέρω ὅλα τὰ λοιπὰ νομικοῦ ἐνδιαφέροντος ἔγγραφα, ὅσα μάλιστα δύναται νὰ κριθοῦν ὡς πηγὰι τῆς ἱστορίας τοῦ κρατήσαντος δικαίου καὶ δὴ ἰδιωτικοῦ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ἐν Πάτραις. Φυσικὰ, ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων προκύπτουν πολλὰ νέα στοιχεῖα συγχρόνως διὰ πρόσωπα, τοπωνύμια καὶ ἄλλας σχέσεις τοῦ βίου τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοχῆς τῆς κατὰ τὴν ἀναφερομένην ἐποχὴν. Περὶ ἐκάστου τῶν ἀναφερομένων προσώπων, οἰκογενειῶν, μονῶν, ναῶν κ.λ.π., ἐξυπακούεται ὅτι εἶναι γνωστὸν καὶ περιλαμβάνει ἐν τῇ οἰκείᾳ λέξει τὸ Ἱστορικόν μου Λεξικὸν τῶν Πατρῶν (Πάτραι, 1959). Ἐπίσης ὁ ἐρευνητῆς δεόν νὰ παραβάλλῃ καὶ συσχετίσῃ τὴν ἀπαντωμένην νομικὴν ὕλην μετὰ τὸ βασικὸν ἔργον «Περίγραμμα ἱστορίας τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου» τοῦ σοφοῦ φίλου καὶ συναδέλφου ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ κ. Δημητρίου Σ. Γρίνη (Ἀθῆναι, 1966), εἰς ὃν καὶ ἀφιερῶ τὴν ἐργασίαν μου ταύτην.

I.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

6 Αύγούστου 1742

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,20 X 0,30 μ. Τὸ κείμενον εἰς τὴν α' σελίδα, αἱ λοιπαὶ σελίδες κεναί. Τὸ ἔγγραφον (ἀντίγραφον) διατηρεῖται καλῶς εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ, μεθ' ἧς πρὸς καιρὸν συνεχωνεύθη ἡ μονὴ τῶν Ἀγ. Πάντων Τριταίας, καλουμένη ἐδῶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ καθολικοῦ τῆς), εἰς ἣν μονὴν ἀνήκε τὸ ἔγγραφον.

1742 - 6 - Αὐγούστου Χαλανδρίτζα. Λιὰ τοῦ παρόντος γράμματος καὶ καθολικῆς ἀποδείξεως δηλοποιεῖ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος κὺρ Δημητράκης Μπαμπάκος ἀπὸ Παλαιὰ Πάτρα πῶς ἔστωντας καὶ νὰ ἔχη μερικαῖς ἐλαίας ἀγορασμέναις εἰς Χαλανδρίτσαν ναχαγιαῖς τῆς Παλαιᾶς Πάτρας ἀπὸ τὸν πνευματικὸν κὺρ Γερμανὸν Σταμόπουλον ἐγκάτοικον εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, κατὰ τὴν ὁμολογίαν του, αἱ ὁποῖαι εἶναι ῥίζαις πενήκοντα δύο, ἀριθ. ῥίζαις -52- καὶ εὐρίσκονται εἰς διάφορα σύνορα, ὥς θέλαμεν ταῖς φανερώσει κάτωθεν, ἀρχὴ εἰς τὰ Παλαιάλωνα, ἀπὸ πάνω ταῖς Λίμναις εἰς τὴν γλάστρα, ἀριθ. -6- εἰς τὰ λαχίδια τῆς Πολυχρόνεας εἰς τοῦ ἁγίου Νικολάου ταῖς ἐλαῖς ἀπὸ κάτω, ἀριθ. τρεῖς -3- εἰς τὴν κοντζούρα τοῦ Παπαδόπουλου τὸ χωράφι, ἀριθ. τέσσαρες -4- εἰς τὰ Λενδράκια, ἀριθ. δύο -2- ἀπὸ πάνω εἰς τὴν καρίαν εἰς τοῦ Τζεμποζάκου τὸ χωράφι ἀριθ. δύο -2- εἰς τὰ ἀλώνια εἰς τοῦ Ἀνυφαντῆ τὸ χωράφι τὸ ἀπὸ πάνω ἀριθ. ῥίζαις δύο -2- εἰς τὸν Παλαιόμυλον ἀπὸ κάτω εἰς ταῖς μαρμαλαῖς, ῥίζα μία -1- εἰς τὸ Παλιόμπελον τοῦ Μπαράκου ῥίζα μία -1- εἰς τοῦ Λιβρατζινοῦ τὴν γλάστρα ῥίζαις δύο -2- εἰς τὴν Μιτζιτάδα κοντὰ εἰς τὴν Σιμάνενα ῥίζα μία -1- εἰς τὸ Παλαιόμπελον τοῦ Τζεμέρια εἰς τὴν κάτω μοζίαν εἰς τὴν ἀγκωνὴν κοντὰ εἰς τοῦ Λεκίστρα, ῥίζαις δύο -2- εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευήν, εἰς τῆς θείας του τὸ χωράφι τῆς ποτὲ Ξάκουσσης, μέσα εἰς ἓνα γῦρο, ῥίζαις εἰκοσιεῖς -26- περιπλέον καὶ ὅσα κεντρύματα ἔχει τὸ αὐτὸ χωράφι, ταῖς ὁποῖαις ἄνωθεν ῥίζαις ἐλαίαις καὶ κεντρύματα τὴν σήμερον ταῖς κάνει εἰς καθαρὰν πωλησίαν καὶ παντελῶς ἐλευθερώνει ὁ ἄνωθεν κὺρ Δημητράκης Μπαμπάκος πρὸς τοὺς παρόντας καὶ ἐκδεχομένους πατέρας τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν πατριαρχικὴν μονὴν τὴν ἐπονομαζομένην τῆς κυρίας Θεοτόκου Εὐαγγελίστριας τῆς κειμένης εἰς Σέλιτζα σύνορον Γρεβενὸ καὶ Βελιμάχι ναχαγιαῖς τῆς Παλαιᾶς Πάτρας, κὺρ Νεκτάριον Μακάριον, Ἀγάπιον καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων Ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν Δοσιθέου δαδ, Δαμασκηνοῦ καὶ γεροσαγαπίου διὰ γροσσία τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ πέντε, ἀριθ. γρ. -145- τὰ ὁποῖα ἄσπρα τὰ ἔλαβεν τώρα εἰς τὸ παρὸν Μοναστήριον καὶ χεροδετῶς ὁ ἄνωθεν πωλητὴς κὺρ Δημητράκης καὶ κρᾶζει πληρωμένος καὶ εὐχαριστημένος ἀπὸ ταῖς ἄνωθεν ἐλαίαις καὶ κεντρύματα, ἐκδύεται καὶ ἀπηλοτριούται ἀπ' αὐταῖς καὶ ταῖς δίδει καὶ ταῖς παραδίδει τῶν ἄνωθεν ἀγοραστῶν πατέρων νὰ ταῖς ἔχουν νὰ ταῖς ὀρίζουν, νὰ ταῖς ἐξουσιάζουν, νὰ κάνουν εἰς αὐταῖς εἴτε ἄρα θέλουν καὶ βούλονται, τόσον αὐτοὶ ὥσάν καὶ οἱ κάθε καιροῦ εὐρισκόμενοι πατέρες εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς περιπλέον ὅποτε καιροῖς ἤθελαν νὰ κάμουν οἱ ἄνωθεν πατέρες χοντζέτι διὰ ταῖς αὐταῖς ἐλαίαις, βάνει βεκίλι ὁ ἄνωθεν κὺρ Δημητράκης τὸν κὺρ Βασιλάκην Ῥάην νὰ ὑπηγένη εἰς τὸ μεχαμὲ νὰ δίδῃ χοντζέτι τῶν ἄνωθεν πατέρων ἀγοραστῶν. Καὶ οὕτως

ἔγινε τὸ παρὸν νὰ ἔχῃ τὸ στερεὸν καὶ ἀπαρασάλευτον εἰς τοὺς αἰῶνας ὡς θέλει βεβαιώσει καὶ ἰδιοχείρως του, ὑπὸ μαρτυρίαν καὶ βεβαίωσιν τῶν κάτωθεν μαρτύρων.

Δημήτριος Μπαμπάκος βεβαιονο τανοθεν
Γρηγ. μνήμων ἀρχ. ὁ Σταματόπουλος μαρτηρῶ
Γιαννάκις Μιχαλόπουλος μαρτηρῶ
Ἀντώνις Νικολόπουλος μαρτηρῶ
Ἀθανάσις Κολμπουξίς μαρτηρο
Παναγὸς Λανπροπουλὸς μαρτηρο

Ἐπωλήθησαν εἰς διάφορα σημεῖα τῆς περιοχῆς Χαλανδρίτσης (ἐπαρχίας, ναχαγιές, Πατρῶν) ἐλαιόδενδρα (ρίζαι). Πολὺ σύνηθες εἰς ὅλην τὴν Ἀχαΐαν τὸ φαινόμενον νὰ ἔχῃ ἐλαίας ἰδιοκτῆτους τρίτος καὶ ὄχι ὁ εἰς ὃν ἀνῆκεν τὸ ἀγροτικὸν κτῆμα. Τὸ προνομιακὸν τοῦτο καθεστὼς δέον νὰ ἀναζητηθῇ μᾶλλον εἰς τὴν Ἐνετοκρατίαν, διότι οἱ Ἐνετοὶ ἐνδιεφέρθησαν δι' ἐμφύτευσιν ἐλαιοδένδρων ἐν τῇ χερσονήσῳ. Ἀπετέλει τὸ ἐλαιόδενδρον ἰδίαν ἰδιοκτησίαν καὶ μόλις τελευταίως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ κώδικος ἔλειψεν ἡ ἰδιομορφία αὕτη. Ἀγορασταὶ δὲν εἶναι οἱ ἀναφερόμενοι «παρόντες καὶ ἐκδεχόμενοι πατέρες οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν πατριαρχικὴν μονὴν . . .» ἀλλὰ νοεῖται ἡ μονὴ αὕτη, ἐπομένως κύριοι γίνονται «τόσον αὐτοὶ ὥσαν καὶ οἱ κάθε καιροῦ εὐρισκόμενοι πατέρες εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς». Τὸ τίμημα κατεβλήθη χεροδοτῶς (=τοῖς μετρητοῖς).

Διὰ πᾶσαν σύμβασιν, δι' ἧς μεταβιβάζεται κυριότης, ὡς θὰ ἴδωμεν καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπακολουθοῦντα ἔγγραφα, χρειάζεται ἐπικύρωσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ δικαστηρίου (μεχκεμὲ) διὰ νὰ χορηγηθῇ τὸ παραχωρητήριον (χοτζέτι καὶ κατωτέρω εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 2 ἔγγραφον μουραφέτι). Πρὸς τοῦτο συνήθως οἱ συμβαλλόμενοι, ἰδίως οἱ ἀπουσιάζοντες ἐκ Πατρῶν, ὅπου ἤδρευε τὸ δικαστήριον (ὁ κατῆς), διώριζον ἐπίτροπον ἢ βεκίλην, ὅπως τὸν ἔλεγον, ἐκπρόσωπον, πληρεξούσιον, ἀντίκλητον, διὰ νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύσῃ.

2.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΓΡΟΥ

26 Ὀκτωβρίου 1757

Ἐπὶ διφύλλῳ λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,325 μ. Γραμμένη ἡ α' σελὶς μόνον. Ἀπόκειται εἰς τὴν μονὴν Χρυσοποδαριτίσσης. Καλῆς διατηρήσεως, μετριώτατος ὁ γράψας.

+ 1757 Ὀκτονβρίου. 26 Πάτρα διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Γιάννης παιδὶ τοῦ Γιάννη Ντέντε ἀπὸ χοριῶ Κάνταλος, δι' ἔχωντας

ἓνα κομάτι χοράφι κουβελίων τριῶν κείμενο εἰς τὴν Λίμνα, συμπλιάτορας χοράφι τοῦ Σταμάτη Θεοδορακόπουλου, ἀπὸ κάτω λήμνα, τὸ ὅπιο χοράφι θέλει μὲ καλὴν του εὐχαρίστησιν καὶ βουλίαν καὶ τὸ δίδῃ εἰς καθαρὰν πωλησίαν πρὸς τὸν παρόντα καὶ ἀποδεχόμενον κὺρ Ἀναστάσι Κωνσταντινόπουλον παποντζίν, διὰ γρ. μετρητοῖς γρόσια δόδεκα, τὰ ὁποῖα ἄσπρα τὰ ἔλαβε τώρα εἰς τὸ παρὸν ὁ ριθὲν πολυτιμὸς Γιάννης Ντέντες σῶα καὶ ἀνέλιπα καὶ κράζεται πληρωμένο καὶ εὐχαριστημένο ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τὸ ἑξῆς ἑώνας ἑώνων καὶ ἀπολοτριωμένο καὶ παραδίδει τὸ αὐτὸ χοράφι κουβελίων τριῶν τοῦ ἄνωθεν ἀγοραστῆ κὺρ Ἀναστάσι Κωνσταντινόπουλου νὰ κάμῃ εἰς αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλεται τόσο αὐτὸς ὥσάν καὶ οἱ κληρονόμοι του καὶ διαδοχοὶ του, κάνωντας καὶ τὸ πρεπούμενο μονραφέτη καὶ διευατὸ ψυφῇ διὰ ἐπιτροπὸν του καὶ καθολικὸν βεκείλῃν τὸν Πανάγο Χρονοπουλον, νὰ τὸ παραδώσει εἰς κάθε κερδὸν καὶ ἀναζήτησιν τοῦ ἀγοραστῆ καὶ διὰ τὸ σφιχτῶ, βεβαιω καὶ ἀπαρσάλευτο ἔδωκε τὸ παρὸν του γράμμα ἐπὶ μαρτυρία τῶν ἐπὶλήπιον χωρίον Κάνταλον.

Πανάγος Κατζούμπης κανταλιότης μαρτυρῶ
 Σταμάτης Θεοδορακόπουλος μαρτυρῶ
 Δημητράκης Τουτουλόπουλος μαρτυρῶ
 Ἀναστάσις Τζεντζερὰς μάρτυς

Ὁ ἀγρός, σπειρόμενος μὲ δημητριακὰ ἀφοῦ ἀποτιμᾶται μὲ μέτρον χωρητικότητος σιτηρῶν κ.λ.π. (κουβέλι), ἦτο μικρᾶς ἀξίας, ἐν τοσούτῳ κάμνει ἐντύπωσιν τὸ τίμημά του (12 γρόσια!). Ὁ ἀγοραστὴς εἶναι ὑποδηματοποιός, συνεπῶς ἡ ἐγκατάστασις του πρέπει νὰ ᾔτο εἰς πόλιν καὶ ὄχι εἰς τὸ μικρὸν χωρίον Κάνταλος παρὰ τὴν Χαλανδρίτσαν. Τὴν ἤθελεν ὁ ἐπαγγελματίας οὗτος τὸν ξηρικὸν αὐτὸν ἀγρόν; Πιθανώτατα, κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου καὶ τὸ μικρὸν κτῆμα τὸ ἡγόρασε μὲ τὸ ἀποταμίευσμά του διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν εἰς τὸ χωρίον οἰκογένειάν του. Συνετάγῃ εἰς Πάτρας ὄντως τὸ ἔγγραφον; Χωροῦν ἀμφιβολίαι. Οἱ ὑπογραφόμενοι μάρτυρες εἶναι μᾶλλον κάτοικοι τοῦ χωρίου καὶ ὄχι τῶν Πατρῶν, ἴσως, μαζὶ μὲ τὸν ἀγοραστὴν νὰ ἦλθον εἰς Πάτρας. Ἴσως ἡ σύμβασις νὰ ἔγινε καὶ εἰς τὴν μονήν. Ὁ συντάξας θὰ ᾔτο μοναχὸς καὶ οὕτως ἐξηγεῖται πῶς τὸ ἔγγραφον ἀπετέθη εἰς τὴν μονήν.

Νομικοὶ δὲν ὑπῆρχον οὔτε εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν. Συνήθως τὰ δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα συνέτασσον κληρικοί, ἐγγράμματοι πῶς, ἔχοντες πρὸ αὐτῶν γραπτὰ ὑποδείγματα ἐντόπια. Οὕτως ἐξηγεῖται ἡ φράσις «διὰ τὸ σφιχτό, βέβαιο καὶ ἀπαρσάλευτο», ἥτις ἀπαντᾶται καὶ κατωτέρω εἰς τὸ ἔγγραφον 4. Ἡ ἔκφρασις «διὰ τὸ σφιχτό» δὲν ἀκούεται πλέον. Ἐξηγοῦνται οὕτως ἐπίσης ἡ ἀπλοϊκότης, ἀοριστία ἐκφράσεως καὶ ἀποδόσεως, ἡ ἀφέλεια, αἵτινες χαρακτηρίζουν τὰ συντασσόμενα ἔγγραφα.

3.— ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

30 Αύγουςτου 1759

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,19 X 0,28 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμένη. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ Πατρῶν ἀνήκον εἰς τὴν μετ' αὐτῆς συγχωνευθεῖσαν τοῦ Μπαμπιώτη.

+ 1759 αὐγούστον 30. Εἰς Πάτρα διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερόνω ἐγὼ ὑποκάτωθεν γεγραμένους Γεώργιος Μπουκαούρις ἔστοντας καὶ εἶναι μία ὁμολογία καὶ ἓνα χοτζέτι γενομένο διὰ κάποιες ἐλές ὅπου εἶναι εἰς χορίο Μέτζενα ὡς καθὼς περιέχει τὸ χοτζέτι καὶ ἡ ὁμολογία καὶ οἱ ὅποιες ἡ ἐλές εἶναι τοῦ μοναστηρίου Μπαμπιότη καὶ ἐγὼ ὁ ἄνωθεν Γεώργιος Μπουκαουρις εἶμαι ἀναζητητής τους ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ δίδω τὸ παρόν μου γράμμα εἰς χίρας τὸν πατέρα τοῦ ἄνωθεν μοναστηρίου καὶ τὸ ἐξουσιάζει καὶ τὸ κάνη ὡς θελῇ καὶ βούλονται καὶ ἐγὼ ὁ ἄνωθεν Γεώργιος ἔμυνα πληρομένους καὶ εὐχαριστημένους ὡς θέλω βεβαιώσῃ δὲ τὸ παρόν μου ἡδωχυρός μου μὴν ἔχοντας ἄλλο ὁ ἄνωθεν φανερόνω.

Γιόργιος Μπουκαούρης βεβεονο ὅς ανοθεν
Νικολός Κονσταντης μαρτυρο ος ανοθεν
Ἀσημακης Σταθακόπουλος μαρτηρο

Ὁ Γ. Μπουκαούρης, γνωστῆς οἰκογενείας ἐν Πάτραις ἐμπόρων κλπ. προβαίνει εἰς ἔγγραφον δήλωσιν ἀναγνωρίσεως τῆς κυριότητος τῆς μονῆς Μπαμπιώτη ἐπὶ ἐλαιοδένδρων, περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἤδη σχετικὸν συμφωνητικὸν ἔγγραφον (ὁμολογία) καὶ τουρκικὸν παραχωρητήριον (χοτζέτι). «Ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (ἐλαιόδενδρα) ἀναζητητής» εἶναι ὁ δηλῶν, δι' αὐτὸ καὶ δηλοῖ ὅτι τώρα εἶναι «π λ η ρ ω μ έ ν ο ς καὶ εὐχαριστημένος». Ὑπῆρχε, λοιπόν, μία ἐκκρεμότης ὡς πρὸς τὴν μεταβίβασιν ταύτην, τὸ πιθανώτερον ἡ ἀγοράστρια μονὴ ὤφειλεν ὑπόλοιπον τιμήματος, ὁ πωλητῆς ἀνεζήτει τὸ ὑπόλοιπον καὶ τώρα, τακτοποιηθεὶς, προβαίνει εἰς ἔγγραφον δήλωσιν, ἀνανεῶνων καὶ κατασφαλίζων τὰ δίκαια τῆς ἀγοραστρίας.

Ὁ ὅρος ζήτησις εἶχεν ἀνέκαθεν καὶ νομικὴν σημασίαν. Σημαίνει τώρα τὸν ἔχοντα δικαιώματα, ἀπαιτήσεις, τὸν ἀναζητοῦντα εἰσέτι τὰ δικάιά του. «Ἀπ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀναζητητής», ἐξ αἰτίας του, ἐπ' εὐκαιρίᾳ του εἶχε ζήτησιν χρημάτων κ.λ.π. δὲν ἦτο ἀναζητητής τοῦ ἰδίου πράγματος, διότι τοῦτο μετεβιβάσθη ὀριστικῶς εἰς τὴν ἀγοράστριαν, πλὴν ἂν ἡ «ὁμολογία», τὸ ἔγγραφον τῆς πωλήσεως, εἶχεν τὸν ὅρον τοῦ ἀναγοράστου. Πάντως ὑπῆρχεν ἐκκρεμότης καὶ ἐξ αὐτῆς ἀναζήτησις.

Σπανίως συναντῶμεν πωλήσεις μὲ πίστωσιν τιμήματος. Εἰς τὴν

δύσκολον ἐκείνην ἐποχὴν αἱ συμβάσεις ἐπρωτίμων νὰ γίνωνται τοῖς μετρητοῖς πάντοτε.

4.— ΠΩΛΗΣΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑΣ

10 Ἰουλίου 1760

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,29 X 0,21 μ. τοῦ ὁποίου μόνον ἡ α' σελὶς εἶναι γραμμένη. Γραφὴ καθαρά καὶ εὐανάγνωστος. Πρόκειται περὶ ἀντιγράφου ἢ σχεδίου. Ὑπογραφή ἰδιαιτέρα δὲν ὑπάρχει, ἀντιθέτως ὑπάρχουν θέσεις δι' ὑπογραφάς. Ἀπόκειται εἰς τὴν μονὴν Ὁμπλοῦ, ἀνήκον δὲ εἰς τὴν τοῦ Μπαμπιώτη.

Ἔτος 1760 Ἰουλίου 10 Πάτρα, διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιεῖ ὁ κὺρ Σπῦρος Ἀλπμαράντε ἀπὸ Κεφαλονίαν, ὅτι ἔχοντας μίαν χαμοκέλαν εἰς τὸ ὀσπιτηόντον μέσα εἰς μαχαλὲ Ἀγίου Κωνσταντίνου πλισιάζει τὴν μίαν μεριὰν ὁ αὐτὸς οἰκοκύρις, τὴν κάτω μεριὰν εἶναι περιβόλι τοῦ Γιαννάκη Ἀγοριατόπουλου, τὸ ἄλλο μέρος περβόλι τοῦ Μπαλαούρα καὶ τὴν ἄλλην μεριὰ τοῦ ἀγοραστή, τὴν ὁποίαν χαμοκέλα, θέλει μὲ καλήν του εὐχαρίστησιν καὶ βουλείαν καὶ τὴν δίδει εἰς καθαρὰν πουλίσῃαν καὶ παντελῶς τὴν ἐλευθερώνη πρὸς τὸν παρόντα ὀσιώτατον ἐν μοναχοῖς καθηγούμενον εἰς τοῦ Μπαμπιώτη κὺρ Σεραφίμ διὰ γρόσια μετρητὰ πενήντα πέντε λέγω 55 τὰ ὁποῖα ἄσπρα τὰ ἔλαβε τώρα εἰς τὸ παρὸν ὁ εἰριμμένος πουλιτὴς κὺρ Σπῦρος σῶα καὶ ἀνέλιπα καὶ κράζεται πληρωμένος καὶ εὐχαριστημένος ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως τὸ ἐξῆς, ἐκδίνεται καὶ ἀποιοτριώνει καὶ παραδίδη τὴν αὐτὴν χαμοκέλαν τοῦ ρηθέντος ἀγοραστή κὺρ Σεραφίμ, νὰ κάμη εἰς αὐτὴ ὡς θέλει καὶ βούλεται τόσο αὐτὸς ὥσάν καὶ οἱ μεταγενέστεροι πατέρες τῆς αὐτῆς μονῆς Μπαμπιώτη αἰωνήως καὶ διὰ τὸ προεπόμενον χοντζέτι ψυφὶ διὰ ἐπιτροπὸν του καὶ καθολικὸν βεκήλην τὸν κὺρ Δημόν Σπυρόπουλον, νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν μεχκεμὲς εἰς κάθε καιρὸν καὶ ἀναζήτησιν τοῦ ἀγοραστή μὲ τοῖς προεπομένους μάρτυρσι, καὶ διὰ τὸ σφηκτῶ, βέβαιω, καὶ ἀπαρασάλευστο, ἔδωκε τὸ παρόντον γράμμα, ἐπιβεβαίωσις καὶ μαρτυρίας τῶν ἀξιοποιίστων μαρτύρων.

Σπίρος Τουφεξῆς βεβεόνο.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς τότε πόλεως ἡ μονὴ Ἀγ. Κωνσταντίνου (καὶ εἶτα Ὁμπλοῦ) εἶχεν ἤδη μετόχι, εἰς αὐτὴν δὲ ἀνῆκε καὶ ὁ ἐκεῖ ὁμώνυμος τῆς μονῆς ναός. Εἶχε καὶ ἡ μονὴ Μπαμπιώτου ἤδη περιβόλι, τὸ ὁποῖον συνώρευε μὲ χαμοκέλλαν, ἥτις ἀπετέλει παράρτημα τῆς οἰκίας τοῦ πωλητοῦ («εἰς τὸ ὀσπίτιόν του μέσα»). Τὴν ἀγοράζει, λοιπόν, ἡ μονὴ Μπαμπιώτου διὰ νὰ τὴν ἐνώσῃ μὲ τὸ ὑπάρχον ἐκεῖ ἀκίνητόν της (μετόχι).

Ἀγοραστής δὲν εἶναι ὁ καθηγούμενος Σεραφείμ, ἀλλὰ αὐτὴ αὕτη ἡ μονὴ του. Ἀναφέρεται ὅτι δικαίωματα ἀποκτοῦν «καὶ οἱ μεταγενέστεροι πατέρες τῆς αὐτῆς μονῆς Μπαμπιώτη». Ἴσως ὑποστηρικθῇ ὅτι ἀνεγράφησαν οἱ κληρονόμοι, οἱ δικαιοῦχοι τοῦ ἀγοραστοῦ, τοὺς

οποίους οὗτος ἐκ τῆς ιδιότητός του ὡς κληρικοῦ ἔχει, ἀλλὰ ὅπωςδὴποτε ἐκεῖ καταλήγομεν ὅτι ἡ μονὴ παραλαμβάνει τὸ ἀκίνητον.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἔγγραφον αὐθεντικῶς. Κατὰ δὲ ἔγγραφὴν εἰς τὸν κώδικα τῆς μονῆς «ὁ Κ. Σπυρ. Ἀλημπράντης τῆς Κεφαλληνίας διὰ ψυχικὴν του σωτηρίαν» ἐδώρησεν τῇ χαμοκέλλαν (Ἰστ. Λεξικόν μου Πατρῶν σ. 396). Μᾶλλον θὰ ἐξέπεσε πολὺ ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου του εἰς τὸ τίμημα ἢ ἴσως καὶ νὰ μὴ ἔλαβε κἄν τίμημα καὶ ἐγράφη ὅτι τὸ ἔλαβεν μόνον διὰ τοὺς Τούρκους, οἱ ὅποιοι θὰ ἐξέδιδον τὸ παραχωρητήριον.

5.— ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ ΕΙΣ ΜΟΝΗΝ

8 Σ/βρίου 1764

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,24 X 0,17 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμμένη καὶ μέρος τῆς β'. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ. Ἐπιτάσσεται σιγ-γυλιώδης ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου.

1764. σεπτεμβρίου 8.

Ὁ Παλοῖων Πατρῶν Παρθένιος ἐπιβεβαίω:

τὴν σήμερον φανερόνουμε καὶ ὁμολογοῦμε ἐμεῖς οἱ Τοπολοβήτες γέρο Ἀλέξιος ὁμοῦ μὲ τὰ ἀνιψιδιά του, Ἀναστάσις καὶ Κυριάκος καὶ Ἀγγελῆς, Γιοργάκης Κατεργάρης μὲ τὸν ἀδελφόν του τὸν Δημήτρι, Τόγιας, Πανάγος Σκιαδόπουλος, Θεοδοράκις Γκρέκας, Σιάθης Μπαχιόπουλος, Ἀντροντζακης Γιοργακοπουλος, Γιόργας Κουστόπουλος μὲ τὰ ἀδελφιά του, Θάνος Χουλιαρόπουλος, Γιανάκης Ντούκας, Κόλιας Γκούμας μὲ τὸν Ἀγγελή, Δημητράκης Σταματόπουλος, Δημάκης Γκούμας, Θανάσις Χουλιαράς καὶ οἱ λιποὶ ὅλοι ἀφιερώνουμε τὸν τόπο ὅς τοῦ Παντοκράτορα μαζὴ μὲ τοῦ Μικρογιάννη, τοῦ ὀσιωτάτου κὺρ Σεραφοῖμ μὲ τοὺς λιποὺς πατέρες εἰς μοναστήριον Μπαμπιώτη καὶ βάνομεν σύνορον ἀπὸ τὴν Τουσκιά καὶ στὴ βόρειον στον Παντοκράτορα καὶ ἀπὸ τὴν ἀποκάτο μέρος σύνορο Βαλατούνα τὸ ἄλλο μέρος Μπαρτικόστα καὶ τὸ ἄλλο μέρος, τὸν ὅποιον τόπον τὸν ἐβάλαμε καὶ ἀφιερόσαμε εἰς τὸ ἄνοθεν μοναστήριον Μπαμπιώτη καὶ ἡμαστέν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καὶ νὰ εἶναι νοικοκυρέοι οἱ ἐβρισκόμενοι εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἡμεῖς νὰ ἡμασται ξένοι καὶ ἀπόξενοι καὶ οὗτος ἐδώσαμε τὸ παρὸν γράμμα [διὰ διαγορ.] ἐπιβεβεόσι τῶν κάτωθεν ὑπογεγραμμένον μαρτύρον.

Κανέλος Οἰκονομοπουλος Μαρτιρας

[β' σελίς]

Ἀσημάκης Πόλος, μάρτυς

Νικόλαος Ἀντωνόπουλος μαρτυρῶ

Κωνσταντῖνος Ριτουνογιτης μαρτυρῶ

Τοπλόβοα εἶναι χωρίον πλησίον τῆς μονῆς Ὁμπλοῦ, ὅσον καὶ ἐκείνης τοῦ Μπαμπιώτου. Ὡρισμένοι κάτοικοι αὐτοῦ, ἔχοντες ιδιοκτησίας εἰς «τόπον» Παντοκράτωρ καὶ Μικρογιάννη ἀρκετῆς ἐκτάσεως, ἀφοῦ φθάνει οὗτος μέχρι τῶν ὁρίων τῶν γειτονικῶν χωρίων Βαλατούνα καὶ

Μπαρδικώστα (ἀπάντων ἐπὶ τοῦ Παναχαϊκοῦ ὄρους) τὸν ἀφιερώνουν ρητῶς «εἰς τὸ μοναστήριον» καὶ «νοικοκυραῖοι θὰ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ μοναστήριον». Εἶναι αὕτη ἀφιέρωσις ἐξ εὐσεβοῦς αἰτίας; Τότε θὰ ἔλεγεν τὸ ἔγγραφον ὅτι ἡ μονὴ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ἢ προαιρεῖται ἡ ἰδίᾳ νὰ μνημονεύῃ εἰς τὰς ἱερουργίας τουλάχιστον ζώντων καὶ τεθνεώτων τῶν τοιούτων δωρητῶν. Μᾶλλον ὅθεν εἶναι διακανονισμὸς ὁρίων καὶ ἀναγνώρισις ὑπαρχούσης καταστάσεως, δι' αὐτὸ καὶ δὲν γίνεται μνεῖα περὶ ἐπιδιώξεως τίτλου παρὰ τουρκικῆς ἀρχῆς (χοτζέτι). Οἱ μάρτυρες εἶναι δημογέροντες Πατρῶν καὶ τὸ ἔγγραφον συνετάγη εἰς τὴν μητρόπολιν. Μέχρι τοῦ ἀρχιερατικοῦ οἰκήματος ἔφθασαν ὅλοι οἱ ἀφιερωταί; Τουλάχιστον οἱ ἐκπροσωποῦντες ἐκαστὴν οἰκογένειαν ἢ τοὺς συγγενεῖς των θὰ ἦλθον εἰς Πάτρας πρὸς διακανονισμὸν τῆς ὑφισταμένης ἐκκρεμότητος.

6.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

29 Ἰανουαρίου 1765

Δίφυλλον λευκοῦ καὶ ἤδη φαιοῦ χάρτου 0,195 X 0,14 μ. Γραμμένη ἢ α' σελὶς μόνον. Γραφὴ ἀνορθόγραφος καὶ δυσκατάληπτος, προδίδουσα τὸν συντάκτην κάτοχον μετριοτάτης παιδείας. Οὗτος κατανομάζεται: Χριστόδουλος Κυπαρίσσης. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1765 γέναριον 29 εἰς Χαλαντρίτσα/² Τὴν σήμερον: ο Γιοργάκις τις Κοσταινας ἀντάμια/³ μὲ τον ἀνήφο τον τον Κοσταντη δίνουν καὶ παρα/⁴δίνουν καὶ πουλοῦνε ελιες ρίζες διο τες ὅπιες τις πωλου/⁵νε εἰς καθαράν πωλησίᾳ ἢ ὅπιες ινε κίμενε/⁶ς ἢ μία στον Νταμίρι τὸ παληανμπελο στα Μένιζεν.ο /⁷τικα Αραδαρια καὶ τις ἐΚκλησίας ἢ ελία ἀνμέσα/⁸εἰς ιαλιος στο χοράφι τις Κόστινας ἀπό τιν Ἀρᾶδαρια/⁹ ἢ αλει πον πανον, τις ὅπιες τις επωλίσανε ὡς ανο/¹⁰θεν: τον Γίανου Μαρακη καὶ τη ἀδελφίτον του Παναγον διά/¹¹γρόσια πέντε »5 καὶ ἀπο τὰ σημέρα δινου/¹²νε τὴν παρουνσα ομολογία εἰς τὰς χίρας τον ανοθέν/¹³ ἀγόραστοι διά να γενουνε ἢ δικαιοκρισία η ειστ/¹⁴τις ανοθεν ελες ὁσαντος καὶ ἀφτι ἐμέτρισαν τὰ/¹⁵ ανοθεν ἄσπρα καὶ σίμερα κραζοντε ξενη και/¹⁶ αποξενη ἢ πωλητάδες απο τις ἄνοθεν/ ελες¹⁷ καὶ ουτος ἐγίνε ηπομαρτίριας καὶ βεβέοσις ἡποχη/¹⁸ρος το πεδή.

Κοστης του Λιαμαντῆ εκαμα μπροστα καὶ απο μου βεβεδονομε
Γιανακης Μακρίς μαρτιρας
Χριστόδουλος Κυπαρίσσης εκαμα το παρὸν καὶ μαρτυρό.

Καὶ ἐδῶ ἔχομεν ἐλαιόδενδρα ἐπὶ ξένης ἰδιοκτησίᾳς, τοῦ παλιαμπελίου καὶ τοῦ ἀγροῦ, εἰς τὰ ὅποια εὐρίσκονται τὰ δύο ταῦτα. Πωλοῦνται ἀντὶ εὐτελοῦς ἀξίας, προφανῶς διότι ἦσαν παλαιά, ὅπως καὶ τὸ παλιάμπελον καὶ περισσότερον. Ἀγορασταὶ εἶναι πάλιν τρίτα πρόσωπα

καὶ ὅχι οἱ κύριοι τῶν κτημάτων, ὅπου εὐρίσκονται. Λόγῳ δὲ τοῦ εὐτελοῦς τοῦ πράγματος δὲν λαμβάνεται πρόνοια διὰ παραλαβὴν καὶ τουρκικοῦ παραχωρητηρίου.

7.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΓΡΟΥ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥ

15 Μαΐου 1776

Μονόφυλλον πτυχωθὲν εἰς δύο, 0,9 X 0,11 ἡ σελίς. 'Η α' γραμμένη καὶ εἰς τὴν τελευταίαν εἰς τὸ ἄνω μέρος νέας πτυχώσεως εἰς τρία «πωλητηκὸν ενας κοματη χωραφου απο τους 'Αναληψιότες εἰς τὸν Μουλά καὶ Τρίζην». Γραφὴ συνεχῆς (αὶ λέξεις ἀπεκολλήθησαν ὑφ' ἡμῶν), ἐλαχίστης μορφώσεως ὁ γράψας, ὁ ὁποῖος κατονομάζεται μὲ τὸ βαπτιστικόν του μόνον. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Χρυσοποδαριτίσσης Πατρῶν. Μόνον ἡ ὑπογραφή τοῦ ἡγουμένου εἶναι ἰδιόχειρος, αἱ ἄλλαι δίδονται ὑπὸ τοῦ γράψαντος.

1776: μαγῆου: 15: πάτρα.

Τὴν σήμερον φανερονομε καὶ ομολογου² με εμῖς ἡ ποκατόθεν γεγραμενη κα³ λόγερι αναλιψότες ΠαΠαγαπιο⁴ Παρθενίος Παχροντιος 'Ηλια καὶ λιπι⁵ καλογερι το ποτ πουλισαμε τὸ χο⁶ράφι ἰς τὸ Σαραβαλι με τρις ριζες⁷ λὲς καὶ μια σκαμνια καὶ διο μονριες⁸ το οπίον χοραφι το πουλισαμε του⁹ του Μουλα καὶ Τρίζι διὰ γρόσια τριαντα καὶ¹⁰ εγναμε ξενι απο το ανοθεν χορα¹¹φι καὶ ελαβαμε τὰ ασπρα εἰς χιρας¹² καὶ δια τὸ βεβeson τις αλιθιας εδοσα¹³ με τὸ παρὸν να μαρτιρι τιν αλίθιαν¹⁴ Ἀγαπιος ηγούμενος βεβεόνο¹⁵ τὰ ανοθεν (Τ.Σ. Ἀναλήψεως)

ἀχμετις Σουρπολης μαρτιρο

αχμετ κάλφας μαρτιρο τες τη γγιαλογλῖς(;

αγγελῖς ἔγραψα καὶ μαρτιρο

Οἱ μοναχοὶ τῆς παρὰ τὰς Πάτρας διαλελυμένης ἤδη μονῆς Ἀναλήψεως πωλοῦν ἀγρὸν μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ φυτευμένων δένδρων κείμενον εἰς Σαραβάλι, πλησίον πάλιν τῶν Πατρῶν, εἰς δύο ἄτομα, ἅτινα κατονομάζονται μὲ τὰ ἐπίθετά των ἀπλῶς. Πωλεῖ ἡ μονή, δι' αὐτὸ βλέπομεν νὰ κατονομάζονται οἱ μοναχοὶ ὅλοι, οἱ πλέον κινούμενοι πάντως, ἐνεργοῦντες καὶ διὰ τοὺς «λοιποὺς καλογέρους». Ἡγούμενος ἀναφέρεται, ὅχι καὶ ἡγουμενοσυμβούλιον. Εἰς τὰ μικρὰ μοναστήρια συνήθως ἐνεργεῖ τὰς δικαιοπραξίας τὸ σύνολον τῶν μοναχῶν. Τὸ τίμημα εἶναι ἀπελπιστικῶς μικρόν. Φαίνεται ὅτι τὸ κτῆμα δὲν εἶχεν ἀξίαν ἢ οἱ μοναχοὶ εἶχον μεγάλην ἀνάγκην. Τὸ περίεργον ἐδῶ εἶναι ὅτι οἱ δύο μάρτυρες τῆς συντάξεως τοῦ ἐγγράφου εἶναι Τούρκοι, ἀναφερόμενοι ἐλληνιστί. Παραλείπεται ἐπίσης ἡ μνεῖα διορισμοῦ ἀντιπροσώπου διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ τουρκικοῦ παραχωρητηρίου (χοτζέτι). Λόγῳ τοῦ εὐτελοῦς τοῦ πράγματος, ἐθεωρήθη ἀρκετὴ ἐξασφάλισις ἡ μαρτυρία τῶν δύο Τούρκων ;

8.— ΕΚΜΙΣΘΩΣΙΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΜΕΤ' ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΩΣ

1 Αὐγούστου 1790

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,315 μ. Ἡ α' σελὶς γραμμένῃ διὰ καλῆς γραφῆς. Ἐπὶ κεφαλῆς ἀποτύπωσης σφραγίδος μονῆς Ὁμπλοῦ. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς αὐτήν. Κατονομάζεται ὁ γράψας (Σταμ. Μποζίκης), ὅστις καὶ ὑπογράφει ὡς μάρτυς. Ἐπακολουθοῦν καὶ δύο ἄλλαι ὑπογραφαί, μὴ ἀναγνωσθεῖσαι ὅφ' ἡμῶν.

[σφραγὶς μονῆς Ὁμπλοῦ]

+ Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιεῖται, ὅτι ὁ πανοσιώτατος Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ὁμπλοῦ κὺρ Ἀρσένιος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὀσιωτάτων πατέρων οἰκιοθελήτως καὶ ἀπαρabiάστως ἀπέδωσαν τὸν ὀσπητότοπον ὁποῦ ἐξουσιάζουν εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ ἀγίου Δημητρίου ἀφιέρωμα τῆς ποτὲ γραίας Στάθαινας, πρὸς τὴν Τρισευγένην θυγατέρα τοῦ ποτὲ Δημητρίου Βοριά καὶ σύζυγον τοῦ Στάθῃ Πεσκαρβέλλῃ με ἐτήσιον δόσιμον νὰ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τὸ Ἱερὸν μοναστήριον γρόσια ἑξ, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοιαύτῃ, ὅτι ἡ ἄνωθεν Τρισευγένη νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ κτίσῃ ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν ὀσπιτότοπον χαμοκέλλας ἢ ἀνόγειον καθὼς θέλει καὶ βούλεται καὶ ὑπόσχεται νὰ πληρώνῃ τὸν καθ' ἑκάστον χρόνον διὰ χειρὸς τοῦ τόπου τὰ ἄνωθεν ἑξ γρόσια ἀφεύκτως καὶ ἀναποδράστως καὶ ἑφ' ὅσον ζῇ νὰ κάθηται μέσα ἀνενόχλητος καὶ ἀδιάσειστος, ὁμοίως καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Στάθης Πεσκαρβέλλης, μετὰ δὲ τὴν θανὴν καὶ τῶν δύο νὰ μένῃ ὁ μινιᾶς ὁποῦ δι' ἰδίων τῆς ἐξόδων ἔκτισεν, εἰς τὴν κυριότητα καὶ ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πατέρων καὶ κάθε συγγενῆς καὶ κληρονόμος τῆς νὰ εἶναι ξένος καὶ ἀπηλλοτριωμένος ἀπὸ τὸν εἰρημένον μινιᾶν τοῦ ὀσπητίου καὶ νὰ μὴ ἐνοχλῇ πώποτε τινὰς τοὺς ἄνωθεν πατέρας εἰς τὸ παραμικρὸν ἄρχις ὀβολοῦ, οὔτε ἡ εἰρημένη Τρισευγένη λόγῳ μηδεμιᾶς προφάσεως νὰ μεταλλάξῃ γνώμην ἢ νὰ εἰπῇ οὐδὲν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν συμφωνηθέντων. οὕτω λοιπὸν ἠδχαριστήθη καὶ ἐπὶ συμφωνίᾳ τοιαύτῃ ἔλαβεν θέλημα παρὰ τῶν πατέρων διὰ νὰ κτίσῃ ἐπάνω εἰς τὸν αὐτὸν ὀσπητότοπον, διὸ καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας ἐγένετο τὸ παρὸν ὑπομαρτυρίας τῶν κάτωθεν ἀξιολύσιτων μαρτύρων (1790. αὐγούστου: 1: Παλ. Πάτρα)

Σταμάτης μποζίκης ὁ καὶ γράψας μάρτυς

Ἡ μονὴ Ὁμπλοῦ (καθηγούμενος Ἀρσένιος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν πατέρων) εἶχεν οἰκόπεδον (ὀσπιτότοπον) κεντρικὸν ἐν τῇ πόλει τῶν Πατρῶν («ἀφιέρωμα») ἀποθανούσης γυναικὸς καὶ τὸ ἐκμισθοῖ εἰς τοὺς συζύγους Πεσκαρβέλλῃ ἀντὶ ἑξ γροσίων μόλις κατ' ἔτος. Τοῦτο ὁ ἀνῆκων εἰς παλαιὰν διακρινομένην οἰκογένειαν ἐγγράμματος πλὴν οὐχὶ καὶ νομικὸς συντάκτης τοῦ ἐγγράφου ὀνομάζει («δόσιμον») ἀπλῶς, ἐνῶ πρόκειται περὶ μισθώσεως καὶ μισθώματος. Πάντως κατώρθωσε νὰ διευκρινίσῃ τὸ νόημα τῆς παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου, δι' ἧς δὲν συνιστᾶται ἐμπράγματον δικαίωμα (ἐπιφάνειαν), ἀλλὰ προσωπικὴ (ἐνοχική) σχέσις ἀφορῶσα τὸ ζεῦγος Πεσκαρβέλλῃ μέχρι θανάτου των.

Ἀποκτοῦν καὶ δικαίωμα ἀνοικοδομήσεως ἐν αὐτῷ, νὰ κατοικήσουν διὰ βίου, ἀλλὰ περαιτέρω, μετ' αὐτούς, τὸ κτῖσμα (ὁ μπινᾶς) θὰ περιέρχεται εἰς τὸν κύριον τοῦ ἐδάφους, τὴν ἐκμισθώτριαν. Καὶ ἐπειδὴ ἐπεσκίαζε τὰ πνεύματα τῶν συμβαλλομένων τοιοῦτος φόβος, τονίζεται καὶ στρέφεται ὁ λόγος πρὸς τὴν μισθώτριαν ἵνα μὴ δικαιούται «νὰ μεταλλάξῃ γνώμην» καὶ δημιουργήσῃ οὕτω ζητήματα, δίδουσα ἄλλο περιεχόμενον εἰς τὴν ἄδειαν, ἣν ἔλαβε «διὰ νὰ κτίσῃ ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν ὁσπιτότοπον». Ὅτι δὲ οἱ συμβαλλόμενοι δὲν ἠθέλησαν μεταβολὴν τῆς ἐμπραγμάτου καταστάσεως, δεινύται ἐκ τοῦ ὅτι οὐδεμία γίνεται πρόνοια διὰ πληρεξούσιον κλπ. καὶ χοτζέτι, οὐδὲ μεταβαίνουν καὶ εἰς τὸν μητροπολίτην διὰ νὰ συντάξουν τὸ ἀπλοῦν τοῦτο ἔγγραφον μισθώσεως.

9.— ΠΡΑΞΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

7 Ἀπριλίου 1795

Σημείωμα ἐπὶ χάρτου 0,10 X 0,14 μ. Μόνον ἡ προσθία σελὶς γραμμένη. Ἀνορθόγραφον κείμενον, δυσανάγνωστον, ἡμιτελές, ἀνυπόγραφον. Εὐρέθη καὶ ἀπὸκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1795 Ἀπριλίου 7 Καστρεῖτζη

με τω παρὸν γραμα φανερωνο κι ωμολογο εγο Γεωργιος Ἱερεὺς που ἔγινα ἐπίτροπος μες τα πεδιά του Ανασταση Κεσιγα κε πῖγα εἰς τους ἅγιους πατέρες κε ἔλαβονσα του Αναστασι τα προβατα τους τα ωτι ευρηκα κε αφισα τα ωτι ἀφισε ο Αναστασης στη ξιμολόγησι του καὶ νὰ μιν αχει αλωσ απομείνι να τραβηξῇ αλλο τιποτες απω ωτι ἔλαβα εγὼ Παπαγιωργης γιατι το ελαβα με ωτι ἦτανε.

Σπάνιον καὶ γενικώτερον τὸ εὑρημα τοῦ ἡμιτελοῦς τούτου σημειώματος τοῦ ἐλάχιστα ἐγγραμμάτου ἱερέως Γεωργίου, μὴ κατονομαζομένου τοῦ ἐπωνύμου του, ἐφημερίου τοῦ Α τῶν Πατρῶν χωρίου Καστρίτσι, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπίτροπος τῶν τέκνων τοῦ Ἀναστασίου Κέσιγα ἐπῆγε καὶ ἔλαβε τοῦ Ἀναστάση τὰ πρόβατα ἀπὸ τοὺς «ἁγίους πατέρας» τῆς μονῆς προφανῶς Ὁμπλοῦ, ἀφοῦ εἰς αὐτὴν εὐρέθη ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τούτου ὡς ἄνω ἔγγραφος ἀπόδειξις, οἱ ὁποῖοι πατέρες ἀσφαλῶς τὴν ἐζήτησαν πρὸς διαπίστωσιν τῶν γενομένων τακτοποιήσεων. Ὁ ἐπίτροπος ἱερεὺς ἄφησε καὶ πράγματα εἰς τὴν μονὴν καί, γενικῶς, προέβη εἰς μίαν τακτοποίησιν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀνηλίκων με αὐτὴν. Ἐδῶ βλέπομεν ἱερέα ἐπίτροπον ἀνηλίκων, οἰκογενείας τῆς ἐνορίας του προφανῶς. Ποῖος τὸν διώρισεν, εἶχον μητέρα τὰ ἀνήλικα κλπ. δὲν μανθάνομεν.

10.— ΠΩΛΗΣΙΣ ΟΙΚΙΑΣ ΕΙΣ ΜΟΝΗΝ

27 Ἀπριλίου 1795

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,12 X 0,31 μ. Καλὴ καὶ εὐανάγνωστος γραφή. Διατηρεῖται καλῶς ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς α' σελίδος. Προτάσσεται σιγγιλιώδης ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου.

+ Ὁ Παλαιὼν Πατρῶν Γρηγόριος ἐπιβεβεῶι:
+ Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ἐκκλησιαστικοῦ, πωλητικοῦ(*) καὶ ἐμμαρτόρου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι Χρυσανγὴ θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Θανάση Βενισιώτη καὶ σύζυγος τοῦ ποτὲ Γκίκα, ἡ νόμιμος καὶ πληρεξούσιος κληρονόμος τοῦ μακαρίτου ἐξαδέλφου τῆς Ἀνδρίκου Σωφianoπούλου ἔχουσα κληρονομίαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἑνα ὁσπῆτιον τοῦ αὐτοῦ Ἀνδρίκου, κείμενον εἰς τὸν μαχαλὲ τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου, τὴν σήμερον οἰκεῖα αὐτῆς γνώμη καὶ ἀπαραβιάστῳ προαιρέσει τὸ πωλεῖ πρὸς τὸ Ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Ὁμπλοῦ, διὰ γρόσια τὸν ἀριθμὸν τριακόσια, ἐξ ὧν ἔλαβεν ἐπὶ χεῖρας γρόσια ἑκατὸν ἡ ἄνωθεν Χρυσανγὴ καὶ διὰ τὰ λοιπὰ διακόσια γρόσια, ἔγραψεν εἰς τὴν ξεφώνησιν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τὰ κάτωθεν τέσσαρα ὀνόματα ἥτοι Ἀνδρίκου, Σωσάνης, Μηλίας καὶ Χρυσανγῆς, ἅτινα ὑπόσχομαι οἱ πατέρες νὰ μνημονεύσῃ μέχρι τέλους. λοιπὸν ἡ εἰρημένη Χρυσανγὴ ὡμολόγησεν ἔμπροσθεν τῇ ἡμῶν ταπεινότητι καὶ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, ὅτι ἔμεινε κατὰ πάντα εὐχαριστημένη καὶ πληρομένη μέχρι λεπτοῦ καὶ ξένῃ ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἀλλοτρίᾳ τοῦ εἰρημένου ὁσπητίου αὐτῆ καὶ οἱ μετ' αὐτὴν κληρονόμοι εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ δὲ ἀγορασταὶ πατέρες τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ λέγονται καὶ εἶναι κύριοι καὶ ἐξουσιασταὶ τοῦ αὐτοῦ ὁσπητίου νὰ τὸ κάμνουν ὡς θέλουν καὶ βούλονται. συμπλησιάζουσι κατὰ μὲν τὸ δυτικὸν καὶ νότον μέχρι τὸ μετόχι τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ, ἀπὸ τὸ βόρειον στράτα κοινῇ, κάμνει δὲ βεκέλην διὰ τὸ χοτζέτι τῆς Ἱερᾶς κρίσεως τὸν ἀρχοντα λογοθέτην κὺρ Ἀσημάκην Πόλον. λοιπὸν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδείξιν ἐγένετο τὸ παρὸν πωλητικὸν(*) γράμμα, κατασφαλισθὲν τῇ ἐπιβεβαιώσει τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ τῇ μαρτυρίᾳ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων.
αψλε : ἀπριλλίου κζ'. Παλ. Πάτρα.

Παναγιότης Λαμπρόπουλος βεβαιοно διὰ ὄνομα τῆς ἐξαδέλφης μου	
Χρυσανγῆς	
Χρυσανγῆς μαρτυρο	
Χρυσανθος Τζέρτος μάρτυς	
Ρόδης Θανόπουλος μάρτυς	Ἀσημάκης Πόλος μάρτυς
Παναγιότης Γουτζῆς μάρτυρο	Κωνσταντῖνος Ἀντωνίου μάρτυς
Θοδωρῆς μοζοπειος μαρτηρο	Γεράσιμος Μαντζαβῆνος μάρτυς

(*) Πωλητικὸν, τὸ ὁρθὸν πολιτικὸν, δηλ. οὐχὶ ἐκκλησιαστικὸν περιεχομένου γράμματος ἀλλ' ἀφορῶντος πολίτας καὶ πολιτικὸν (ἀστικὸν) δίκαιον.

Ὁ λογιατίζων συντάκτης τοῦ ἐγγράφου τούτου ἀποκαλεῖ τὴν πωλήτριαν «νόμιμον καὶ πληρεξούσιον κληρονόμον τοῦ μακαρίτου ἐξαδέλφου της», ὅπερ εἶναι ἀδόκιμον νομικῶς. Θὰ ἐννοήσωμεν «αὐτεξούσιον» κληρονόμον, ἔχουσαν πλήρη δικαιώματα, μὴ ἐξαρτώμενα παρ' ἄλλου. Συμβάλλεται δὲ ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ νομικὸν πρόσωπον, «πρὸς τὸ ἱερὸν μοναστήριον». Οἱ ἀγορασταὶ φέρονται «οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου» χωρὶς νὰ ἀναφέρονται ὀνομαστικῶς, οὐδὲ ὁ ἡγούμενος, ὁ ὁποῖος οὐδὲ ὑπογράφει τὸ ἐγγράφον, ἀλλὰ τοῦτο πράττουν οἱ δημογέροντες καὶ ἄλλοι μάρτυρες.

Κατὰ μέγα μέρος ἡ παροῦσα σύμβασις ἀποτελεῖ δωρεάν, ἀφοῦ μόνον τὸ 1/3 τοῦ τιμήματος ἐπληρώθη, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκράτησεν ἡ μονὴ διὰ νὰ ἐγγράψῃ ὀνόματα προσφιλῶν τῆς πωλητρίας εἰς τὸ βιβλίον της τῶν μνημονεύσεων εἰς τὰς ἱερουργίας («ξεφώνησιν» περὶ αὐτῆς γράφω εἰς τὴν μελέτην μου «Ἐξ διαθῆκαι Π. Πατρῶν κλπ.» παραθέτων καὶ βιβλιογραφίαν).

11.— ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

13 Μαΐου 1795

Ἐπὶ διφύλλου χάρτου λευκοῦ 0,31 X 0,125 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμένη. Γραφὴ ἐπιμελής. Διατήρησις καλή. Σώζεται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ. Ἐπὶ κεφαλῇς σιγγιλιώδης ὑπογραφῇ τοῦ μητροπολίτου.

+ Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γρηγόριος ἐπιβεβαιοῖ:

+ Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ γράμματος δῆλον γίνεται ὅτι τὸ Ἱερὸν μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου Ὁμπλιτίσεως, κοινότερον δὲ τοῦ Ὁμπλοῦ λεγόμενον ἔχον ἐν κομμάτι ἀμπέλιον, εἰς σύνορον μέσα Παλιουρίαν, εἰς τὸ ὁποῖον συνορεύουσιν ἀπὸ μὲν τὸ ἐν μέρος ἀμπέλι τῆς συζύγου τοῦ Δημήτρη Μπαρουκτζῆ καὶ τῆς ἀδελφῆς συζύγου τοῦ Γεωργάκη Φούρναρη, ἀπὸ τὸ ἕτερον δρόμος κοινὸς καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ δύο ἀμπέλιον τοῦ κῆρ Ἀσημάκη Πόλου. καὶ ὁ κῆρ Ἀσημάκης Πόλος ἔχον τὸ ἀμπέλιον ὅπου ἡγόρασε παρὰ τοῦ ἀδελφῆ του κῆρ Σπύρου Πόλου, πωληθέντος μὲ οἰκειοθελῇ γνώμην ἐκ συμφώνου καὶ τὰ δύο μέρη, αὐτοπροαιρέτως, καὶ ἀπαραβιάστως, ἀπὸ μὲν τοῦ ἐνός μέρους οἱ πατέρες τοῦ εἰρημένου Ἱεροῦ μοναστηρίου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου ὁ κῆρ Ἀσημάκης Πόλος ἔκαμαν ἀλλαξίαν, λαβόντες ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τους τὸ κάθε ἐν μέρος τοῦ ἑτέρου ἀμπέλιον μὲ τὰς ἐλαίας καὶ ὅσα ἄλλα δενδρικά περιέχονται μέσα, μὴ ἔχοντες τῷ ποτὲ καιρῷ νὰ διασεύσῃ, νὰ ἐνοχλήσῃ ἢ νὰ ζητήσῃ τὸ παραμικρὸν μέχρι λεπτοῦ τὸ ἐν μέρος ἀπὸ τὸ ἕτερον διὰ αὐτὴν τὴν ἀλλαγὴν, μάλιστα νὰ μένωσιν ἀνενόχλητοι, ἀνεπηρέαστοι καὶ ἀκαταζήτητοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, αὐτοὶ τε καὶ οἱ κληρονόμοι καὶ διάδοχοί τους. διορίζουσιν οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ βεκύλην ἐκ μέρους τους τὸν πανιερώτατον καὶ σεβασμιώτατον ἡμῶν δεσπότην ἅγιον Παλαιῶν Πατρῶν κύριον Γρηγόριον διὰ νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν βασιλικὴν κρίσιν νὰ

δώση τὸν λόγον του ἐπιτροπικῶς, διὰ τὴν τελειώσῃ τὸ σύνθημα χοτζέτι. ὁ δὲ κύρ Ἀσημάκης Πόλος παρομοίως ἀποκαθιστᾷ βεκύλην του τὸν κύρ Γεράσιμον Μαντζαβῖνον διὰ τὸ χοτζέτι. ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξιν ἐγένοντο δύο παρόμοια κεκυρωθέντα τῇ ἐπιβεβαιώσῃ τοῦ εἰρημένου πανιερωτάτου ἡμῶν δεσπότη, ἐν τῇ σφραγίδι τοῦ ἁγίου Ἰεροῦ μοναστηρίου, ὑποβεβαιωθέντα ἀπὸ τὸν καθηγούμενον καὶ λοιποὺς πατέρας, εἰς τὸν κύρ Ἀσημάκη Πόλον, ἐπὶ μαρτυρία τῶν παρευρεθέντων ἀξιολύτων μαρτύρων δι' ἀσφάλειαν: ἀπ' αὐτοῦ: μαῖον γ'. Παλαιὰ Πάτρα.

Ἀσημάκης Πόλος λογοθέτης βεβαιοῦ
Ἀθανάσιος Κανακάρης μάρτυς
Κωνσταντῖνος Ἀντωνίου μάρτυς
Δημήτριος Σιδέρης μάρτυς
Ἰωάν. Καλαμογδάτης μάρτυς
Νικόλαος Μοσχόπουλος μάρτυς

Τὸ ἱερὸν μοναστήριον ἔκαμεν «ἀλλαξίαν», ἀνταλλαγὴν ἀμπέλου του εἰς τὴν μεσημβρινὴν πεδιάδα τῶν Πατρῶν μὲ ἑτέραν ἀμπελον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ Ἀσ. Πόλου, χωρὶς ν' ἀναφέρεται ἡ αἰτία, ὅπερ καὶ νομικῶς δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, οὐδὲ ἂν τὰ δύο ἀνταλλασσόμενα ἀκίνητα εἶναι τῆς αὐτῆς ἀξίας. Συνήθως αἱ ἀνταλλαγαὶ γίνονται διὰ τὴν ἐνώνωνται αἱ ἰδιοκτησίαι εἰς ἕκαστον τόπον. Διορίζουν δὲ ἐπιτρόπους καὶ τὰ δύο μέρη, ἀκόμη καὶ ὁ ἐν Πάτραις Πόλος, διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου, ἀπαραίτητον διότι πρόκειται σύμβασιν ἀφορῶσα μετὰθεσιν κυριότητος.

12.— ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ ΑΓΡΟΥ

19 Ν/βρίου 1806

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,20 X 0,144 μ. Μόνον τὸ ἄνω ἥμισυ τῆς ἀ' σελίδος γραμμένον. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1806 νοεμβρίου 19. Θίμισι διὰ τὰ χοράφια τοῦ Διμήτρι Νικολοπουλου οπου τὰ βαλαναι στο μοναστηρι αρχιζ το χοράφι στὴν Καρία τὸ χοράφι στὴς Λαγανίδες τὸ χοράφι καὶ κατον Παληαμπελο καὶ το απανον Παληαμπελο καὶ το σπήτι με τον αποδόθε κίπο με τις δύο μυγδαλές το χοραφι στὴν Πέτρα καὶ ἔγραψαν ονόματα [τρία, διαγρ.] 4 να μιμιονέβονντε ξεφονισι Ἀνάστος Διμήτριον Μαρίας καὶ Χρυσάφης.

Πρόκειται διὰ σημείωμα («θύμησης») ἀφορῶν τὴν μονήν, τοὺς μεταγενεστέρους μοναχοὺς. Συνετάγη προδήλως εἰς τὴν μονήν. Ἔχομεν καὶ ἐδῶ «ξεφώνησιν» τεσσάρων ὀνομάτων. Ἄρα ὁ Δ. Νικολόπουλος ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μονὴν ἀγρούς, οἰκίαν καὶ δένδρα.

13.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

3 Σ/βρίου 1809

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,33 μ. μὲ περιθώριον ἀριστερὰ ὕπου γράμματα ἀραβικὰ (προφανῶς ἡ τουρκικὴ θεώρησις) καὶ ἑλληνιστὶ τὸ ὄνομα τοῦ Τούρκου: «Χημακλῆ κεχαγιῶς Κατελιότης». Γράφεται ἡ α' σελὶς καὶ μέρος τῆς β'. Καλὴ γραφὴ καὶ καλὴ διατήρησις. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικῷ πωλητικῷ γράμματος δῆλον γίνεται ὅτι παρασταθεὶς ὁ κὺρ Δημήτριος τοῦ ποτὲ Τριανταφύλλου Καλαποδᾶ ὡμολόγησεν ἰδίους αὐτοῦ χεῖλεσιν ὅτι ἔχοντας ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ἐν ὁσπίτιον κείμενον εἰς τὸν μαχαλὰν τῆς παρούσης πολιτείας Καδριάνικα λεγόμενον μὲ δύο ὁδὰδες καὶ ἐν μαγειρεῖον πατωμένα ἀνώγεια καὶ μὲ τὸ χαγιάτι τους καὶ ἀλλήν, ὡς καὶ ἐν περιβόλιον, περιέχον μέσα δένδρα διάφορα ἥγουν πορτοκαλιάς, λεμονιάς, κιτριάς, μωρέας, ῥοδακινιάς, ζινεζεφιάς καὶ κλήματα καὶ ἄλλα δένδρα, εἰς τὰ ὁποῖα αὐτὰ ὁσπίτια δηλαδὴ μὲ τὴν ἀλλήν του καὶ μὲ τὸ περιβόλι ὡς ἄνωθεν συνροεῦν ἀπὸ μὲν τὸ ἐπάνω μέρος ὁσπίτιον τοῦ παπᾶ Φώτη, ἀπὸ δὲ τὸ ἕτερον ὁσπίτιον τοῦ Πανάγον Ἀλβανιτογιάννη, ἀπὸ τὸ ἄλλο περιβόλι τοῦ Βασίλη Σαμαρτζῆ καὶ ἀπὸ τὸ τέταρτον δρόμος κοινός. Αὐτὰ ὅλα λοιπὸν ὁσπίτιον μὲ τὴν ἀλλήν του καὶ τὸ περιβόλι μὲ ὅλα ὅσα δένδρα περιέχονται μέσα, οἰκεία αὐτοῦ βουλή καὶ ἀπαραβιάστω θέλῃσι καὶ ἐκουσίᾳ του προαιρέσει τὴν σήμερον τὰ δίδει εἰς καθαρὰν καὶ τελείαν πώλησιν πρὸς τοὺς πατέρας τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Ὀπλιτιανῆς, κοινῶς Ὁμπλοῦ, τὸν τε καθηγούμενον κὺρ Παρθένιον ἱερομονάχον καὶ τοὺς ἱερομονάχους Κύριλλον, Γρηγόριον, Γερμανὸν καὶ λοιποὺς πατέρας διὰ γρόσια τὸν ἀριθμὸν δύο χιλιάδας ἑκατὸν πενήκοντα ἥτοι γρ. 2150 τὰ ὁποῖα ἄσπρα εἶναι τοῦ ρηθέντος μοναστηρίου, τὰ ὁποῖα τὰ ἔλαβεν ἐπὶ χειρὸς ἤδη μετρητὰ ὅλα σῶα καὶ ἀνελλιπτῇ ὁ ρηθεὶς πωλητῆς κὺρ Δημήτριος Τριανταφύλλου Καλαποδᾶς καὶ ἔμεινε πληρωμένος καὶ κατὰ πάντα εὐχάριστος καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι καὶ λέγεται ξένος καὶ ἀλλότριος ἀπὸ τὰ ἄνωθεν ὁσπίτιον δηλαδὴ μὲ δύο ὀντάδες, μαγαζεῖον καὶ χαγιάτι ἀνώγεια πατώματα μὲ τὴν ἀλλήν τους καὶ ἀπὸ τὸ περιβόλι μὲ ὅλα ὅσα δένδρα καὶ κλήματα ἐμπεριέχονται εἰς αὐτὸ καὶ ἐξ ἐναντίας οἱ ἄνωθεν ὅτε καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου Ὀπλιτίσσης, ὁμοῦ μὲ τοὺς ἱερομονάχους καὶ λοιποὺς πατέρας εἶναι καὶ λέγονται κύριοι, γνήσιοι καὶ καθολικοὶ ἐξουσιασται καὶ οἰκοκυραῖοι εἰς τὰ ῥηθέντα ἥγουν τὸ ὁσπίτιον μὲ δύο ὁδὰδες καὶ ἐν μαγειρεῖον μὲ τὸ χαγιάτι ἀνώγεια ὡς καὶ τὴν ἀλλήν του καὶ τὸ περιβόλι μὲ ὅ,τι περιέχει μέσα, μὴ παρὰ τινος ἐναντιούμενοι, ὁμοίως καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς πατέρες τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, τόσον ἀπὸ τοὺς κληρονόμους, ὅσον καὶ διαδόχους τοῦ πολητοῦ κὺρ Δημητρίου Καλαποδᾶ, ἀλλὰ νὰ τὰ ἔχουν ἥτοι νὰ τὰ ἐξουσιάζουν καὶ νὰ τὰ κάμνουν ὡς θέλουν καὶ βούλονται. προσέτι διορίζει ὁ πωλητῆς κὺρ Δημήτριος Τριανταφύλλου Καλαποδᾶς ἐκ μέρους του βεκύλην τὸν κὺρ Νικόλαον Λοῦτον διὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν βασιλικὴν κρίσιν νὰ δώσῃ τὸ ἐκράριον ἐπιτροπείας διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ σύνθηδες χοτζέτι στέρι. Οὕτως ὡμολόγησεν ἐκουσίως καὶ ἀπαραβιάστως ὁ πωλητῆς εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῷ παρόντι ἰδίῳ αὐτοῦ στόματι. Ὅθεν καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀληθείας ἐγένετο τὸ παρὸν ἀποδεικτικὸν πωλητικὸν γράμμα ὑποβεβαιωμένον ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ καὶ μεμαρτυρημένον παρὰ τῶν ἀνηκόων γενομένων καὶ κάτωθεν γεγραμ-

μένων τιμίων αξιοπίστων μαρτύρων καὶ ἐπεδόθη εἰς τοὺς πατέρας τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁπλιτίσης δι' ἀσφάλειαν: 1809 Σεπτεμβρίου 3: εἰς Παλαιὰς Πάτρας.

[Ὑπογραφή μὴ ἀναγινωσκομένη]

μίτρος Πολιστεροτεπουλος[:] μαρτιρῶ

Ἀγγελῆς Ρούφος μάρτυς

Γεώργ. Θ. Ματζαβίνος μάρτυς

Γεώργιος Ρετηνιότης μάρτυς

Κωνσταντῆς Ρετηνιώτης μάρτυς

Χριστόδουλος Κριτικὸς μάρτυς

Ἀνδρέας Καλαμογδάτης

Γεράσιμος Κομποθέκλας μάρτυς

Παγιότις Μελισαρόπουλος μάρτυς, Χριστόδουλος

(ἢ β' σελίς)

Γιανάκης Μπροσιμίτζης μάρτιρι διὰ χειρὸς ἐμοῦ Θανάση Σκαλιτῆ
μιν ἱξερωντων ἐκινὸς νὰ γράφι οστις ἐγὼ διαμαρτιρο

Ἀντόνης τῆς Μαρείας βεβαιώνω διὰ χειρὸς ἐμοῦ Νικολάου Καστανὰ
μην ἡξερου νὰ γράψη καὶ λέγω, οστις καὶ μαρτυρῶ.

Τὸ ἔγγραφον καταδεικνύει τὴν γενομένην πρόοδον περὶ τὴν σύνταξιν τῶν δικαιοπρακτικῶν ἐγγράφων. Τὸ παρὸν δύναται νὰ συγκριθῇ περίπου μὲ ἐν σημερινὸν πωλητήριο. Τὸ σπουδαῖον δὲ εἶναι ὅτι, ἐνῶ συμβάλλεται καὶ ἀγοράζει ἡ μονὴ Ὁμπλοῦ, τὸ ἔγγραφον δὲν συνετάγη εἰς τὴν μητρόπολιν, ἀλλὰ ἐν Πάτραις μὲν, ἀλλὰ ἐνώπιον μαρτύρων πολιτῶν, δημογερόντων καὶ ἄλλων. Περὶ Δημητρίου Καλαποδᾶ συζύγου τῆς Εὐπραξίας βλ. πολλὰ εἰς τὴν μελέτην μου «Ἐξ διαθῆκαι Π. Πατρῶν κ.λ.π.»

14.— ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

20 Σ/βρίου 1812

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,25 X 0,19 μ. Μόνον ἡ α' σελίς γραμμένη. Γραφή μᾶλλον γαλῆ. Κατονομάζεται ὁ γράψας (Νικὸλ. Καστανᾶς). Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1812: 7βρίον: 20: Πάτρα διὰ τοῦ παρόντος δηλωτικοῦ καὶ ἐξωφλητικοῦ γράμματος, φανερόναι καὶ ὁμολογεῖ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Χρῖστος Παναγιωτόπουλος, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶχαν διαφορὰν μὲ τὸν ἄγιον καθ'ἑαυτὸν [λευκὸν] τοῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ διὰ ἓνα κομάτι ἀμπέλι ἀφιέρωμα τοῦ μακαρῆτη Κριμάνη κείμενον εἰς τὸ Σύνορον λεγόμενον Κρία πλησιαζόμενον κολιτὰ εἰς τοῦ Σαράντη τὴν σταφίδα καὶ εἰς τῆς φυτείας τοῦ κὺρ Γιανάκη Παππαδιαμαντοπούλου καὶ μὲ τὸ νὰ ἐγγύξῃ ὁ ἄνωθεν Λόντος εἰς τὴν κληρωνομίαν τὸ ἄνοθεν Κριμάνη καθ' οὗ εἶναι καὶ πουλιτῆς εἰς τὴν σταφίδα τοῦ ἄνοθεν Σαράντη, ὅπου τὴν ἐπῆρε κληρωνομίαν ἀπὸ τὸν θεῖον του μακαρῆτη Κριμάνη καὶ μὲ τὸ νὰ εἶχον λογοτριβὴ μὲ

τὸν ἡγούμενον διὰ τὸ αὐτὸ ἀμπέλι, τὴν σήμερον ἐξισώσθησαν εἰρηνικῶς καὶ τὰ δύο μέρη καὶ δῆθ' ὁ παρὼν καταλυτικὸν εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ὁμπλοῦ ὁ ρηθεὶς Χρίστος ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ἔχει νὰ ζητῇ πλέον διὰ τὸν αὐτοῦ ἀμπέλι, μήτε οἱ κληρικοί νόμοι του εἰς τὸν αἰῶνα, μήτε τοῦ κατακαυρὸν ἡγούμενον μήτε ἀπὸ τοὺς λοιποὺς πατέρας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου καὶ οὕτως ἔγινε ὁ παρὼν καταλυτικὸς εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας, βεβαιωμένος καὶ μεμαρτυρημένος παρὰ τοῦ ἄνωθεν ἀξιοπίστων τιμίων μαρτύρων.

Χρῖστος Παναγιωτόπουλος βεβαιώνει διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ γράφαντος Νικολάου Καστανᾶ μὴν ἰξέροντας νὰ γράψῃ ὡς λέγει καὶ μαρτυρῶ.

Χριστόδουλος Λόντος μαρτυρῶ.

Ἵπῃρχε διαφορὰ πρὸς τὴν μονὴν «διὰ ἓνα κομμάτι ἀμπέλι» εἰς θέσιν Κρύα τῆς μεσ. πεδιάδος Πατρῶν καὶ λογοτριβὴ μὲ τὸν ἡγούμενον, ἀλλὰ ἐπῆλθεν εἰρηνικὴ διευθέτησις. Ὁ ἰδιώτης δὲν διεκδικεῖ πλέον τὸ ἀμπέλι καὶ συνετάγη «καταλυτικὸν» γράμμα, τὸ ὅποῖον ὑπογράφουν οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι καὶ τὸ δίδουν εἰς τὴν μονὴν ἄνευ ἄλλων διατυπώσεων.

15.— ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1 Μαρτίου 1813

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,19 X 0,14 μ. Γραμμὴν ἡ α' καὶ β' σελίς. Γραφὴ μᾶλλον τοῦ ὑπογράφοντος Γρηγορίου ἱερομονάχου. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δίδον γίνεται, ὅτι ἔχοντας τὸ μοναστήριον Ὁμπλὸς ἓνα χοράφι εἰς τὸ χωρίον Μπαρδικόστα εἰς τὰ Ἀλλόνια κουβελοῖων δύο, ὅπου τὸ ἔχει ἀγορασθῆν ἀπὸ τὸν Θεόφιλον Σαραβαλιώτην, μὲ αὐτοπροερέτον γνώμην καὶ θέλησιν τὸ δίδουν οἱ πατέρες τοῦ μοναστηρίου γιὰ ἀλαξὰ τοῦ Θεοδωρῆ Καρπέτα ἀπὸ Μπαρδικόστα καὶ ὁ εἰρημένος Θεοδωρῆς Καρπέτας δίδει τοῦ μοναστηρίου ἀντ' αὐτοῦ ἓνα ἄλλον χοράφην πατρικόντων εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, εἰς τὴν ῥίζα τοῦ Λόκι κουβελοῖων ὁκτὼ καὶ τὸ μὲν χοράφην ἐκεῖνο ὅπου δίδει τὸ Μοναστήριον εἰς τὸν Καρπέταν ἔχει συμπλιότορας κατὰ ἀνατολὰς τὰ ἀλλόνια, δεξιὰ χοράφην τοῦ Γερογάλλου, κατὰ δὲ ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν εἶναι χοράφια τοῦ ἰδίου Καρπέτα, τὸ δὲ χοράφην ἐκεῖνο, ὅπου δίδει ὁ Καρπέτας εἰς τὸ μοναστήριον, ἔχει κατὰ ἀνατολὰς χοράφην τοῦ Κονσταντὶ Πιθόπουλου δεξιὰ χοράφην τοῦ μοναστηρίου κατὰ ἄρκτον δρόμον καὶ κατὰ μεσημβρίαν βουνὸν καὶ οὕτως ἔμιναν τὰ μέρη εὐχαριστήμενα καὶ ἔκαμαν δύο παρ' ὅμοια διὰ νὰ ἔχη ἐν ὁ καθ' εἰς εἰς ἔνδειξιν.

Μοναστήριον Ὁμπλοῦ α' Μαρτίου 1813

ἡγούμενος Ὁπλίτης βεβεονο

Γρηγόριος ἱερομόναχος

Λαβρόντιος μοναχὸς βεβαιοῖ

Ζαχαρίας Μοναχὸς βεβαιοῖ

Θεοδωρῆς Καρπέτας μὴν ἡξέροντας νὰ γράφῃ θέτει τὴν βούλαν του.
 Ἀντόνης Καφεζᾶς Μαρτυρῶ
 Δημητράκης Σταθόπουλος μαρτυρῶ

Συμφωνεῖται ἀνταλλαγὴ ἀκινήτων, ἀγροῦ τῆς μονῆς Ὁμπλοῦ (αὐτῶν πατέρων τοῦ μοναστηρίου) μὲ τοιοῦτον τοῦ Θ. Καρπέτα, ὁ τελευταῖος μάλιστα εἶναι μεγαλυτέρας ἀποδόσεως ἀπὸ τὸν τῆς μονῆς. Τὸ ἐγγράφον προσδιορίζει τὰ ὅρια καὶ ὑπογράφεται παρὰ μοναχῶν καὶ μαρτύρων παρευρεθέντων, ὁ δὲ συμβαλλόμενος Καρπέτας θέτει τὴν σφραγίδα του, ἐφ' ἧς τὸ μονόγραμμα Θ Κ ἀντὶ ὑπογραφῆς. Θὰ ᾔτο εὐκατάστατος καὶ συνηλλάσσετο, δι' αὐτὸ εἶχε κατασκευάσει ἐν Πάτραις τὴν σφραγίδα του (ἐπὶ τοῦ δακτυλιδίου).

Τὸ ἐγγράφον συνετάγη εἰς διπλοῦν διὰ νὰ τὸ ἔχουν καὶ οἱ δύο συμβαλλόμενοι.

16.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

26 Μαρτίου 1814

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,32 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμένη. Κατονομάζεται ὁ γράφας (Νικόλ. Καστανᾶς). Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ προερχόμενον ἐκ τῆς τοῦ Μπαμπιώτου.

1814: μαρτίου: 26. Πάτρας διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικοῦ πωλितικοῦ καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Μήτρος Πιπύπουλος ἀπὸ χωρίον Μπαρδικώστα, ἔχοντας ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ἓνα κομάτι χωράφι ξηρὸν κείμενον εἰς τὸ χωρίον Μπαρδικώστα ὀνομαζόμενον Λοκίμη χαντακομένο ὀλοτρόγνυρα, καθὼς κριθῇ ὁ νταερός του. συμπλησιάζων τὸ αὐτὸ χωράφι, ἀπὸ μὲν τὸ ἀνατολικὸν μέρος Γιώργης Πετρόπουλος, κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν καλογέρι Ὁμπλίτικον καὶ Γιωργῆς Πετρόπουλος, τὰ δὲ ἄλλα δύο μὲν πάλιν Ὁμπλήτικα χωράφια. ὅθεν τὴν σήμερον μὲ ἰδίαν του γνώμην, καὶ ἀπαραβιάστῳ προαιρέσει μὲ καλὴν του εὐχαρίστησιν δίδει τὸ αὐτὸν χωράφι εἰς τελείαν καὶ καθαρὰν πωλησίαν πρὸς τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου ἐπονομαζομένης Μπαμπιώτη καὶ Ταξιάρχας, διὰ γρῶσια τὸν ἀριθμὸν ἑξακόσια πενήντα Νο γρ. 650: τὰ ὅποια ἄσπρα τὰ ἔλαβεν εἰς χεῖρας μετροῦτὰ ὁ ἄνωθεν πωλητὴς σῶα καὶ ἀνελλιπῇ μὲν τοῦ τιμᾶμ καὶ κράζεται εἰς τὸ ἐξῆς πληρωμένος καὶ κατὰ πάντα εὐχαριστημένος καὶ ξένος καὶ ἀλλότριος τοῦ εἰρημένου χωραφιοῦ αὐτοῦ καὶ οἱ μεταντοῦ κληρονόμοι, καὶ διάδοχοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. οἱ δὲ ἀγορασταὶ πατέρες τῆς ἱερᾶς μονῆς μένον ἴδιοι καὶ καθολικοὶ οἰκοκυρεοὶ εἰς τὸ αὐτὸν χωράφι καὶ εἰς ὅλην τὴν περιοχὴ καθὼς κρατεῖ ὁ νταερός του νὰ τὸ κάμουν ἢ τι θέλουν καὶ βούλονται, τὸσον αὐτοὶ ὥσάν καὶ οἱ διάδοχοι πατέρες τοῦ αὐτοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου, χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ τοὺς διασεῖσει τιπὼς εἰς τὸ παραμικρὸν ὥσάν ὅπου δεδόκασιν οἱ αὐτοὶ πατέρες τελείαν τὴν ἄνωθεν πληρωμὴν καὶ μένει εἰς τὴν αὐτοδέσποτον κυριότητα καὶ ἐξουσίαν τῶν εἰρημένων πατέρων κοινῶς κατὰ διαδοχὴν, ἀναδίδει καὶ βεκύλην τὸν κύρ Πόλον Ἀσιμακόπουλον διὰ νὰ παρήρησιασθῇ εἰς τὴν βασιλικὴν κρίσιν νὰ δώσῃ τὸ ἱκραρεῖον διὰ νὰ τοῦ μέλῃ τὸ σύνθηδες ταπὴ ἀπὸ τὸν ζαλίτη τοῦ τόπου. καὶ

οὕτως ἔμειναν συμφώνως καὶ ὁμολογοῦσιν ἰδίους αὐτῶν χεῖλεσι καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν πολιτικὸν γράμμα βεβαιωμένον, καὶ μεμαρτυρημένον παρὰ τῶν κάτωθεν ἀξιοπίστων τιμίων μαρτύρων εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας διὰ τὰ ἔχῃ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κύρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης.

μῆτρος Πετρόπουλος βεβαιώνει διὰ χρηρὸς ἐμοῦ τοῦ γράφαντος Νικολάου Καστανᾶ μὴν ἰξέροντας τὰ γράφη ὡς λέγει καὶ μαρτυρῶ τὰ μνημονεύονται καὶ οἱ γονεοὶ του.

Σέλιαγας Χατζιμεμος μάρτυς

Δημήτριος Λύσγοσι μάρτυς

Γεώργιος Μπουκαούρης μάρτυς

Θεοδωράκης Λαγγουρόπουλος μαρτυρῶ

Σωτήρης Μπουκαούρης μαρτυροῦ

Ἀχμέτις τοῦ Τουρουνάραγα πεδι μάρτυς

Θοδωρὶς Ντουρτονόπλος μάρτυς

Στάμος Ἀλεξόπουλος μάρτυρο.

Πωλεῖται ξηρικός ἀγρός κείμενος ἐγγὺς τῆς μονῆς Ὁμπλοῦ, ἀλλὰ τὸν ἀγοράζει ἄλλη μονὴ γειτονικὴ ὅμως ταύτης. Τὸ ἐγγράφον συνετάγη εἰς Πάτρας, ἀλλ' ὄχι εἰς τὴν μητρόπολιν καὶ δὲν τὸ υπογράφουν οὐδὲ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Μπαμπιώτου. Ἡ φροντίς εἶναι τὰ ἔχουν μαρτυρίας ἐκ μέρους τοῦ πωλητοῦ. Μάρτυρες φέρονται ἰδιῶται, ἔμποροι καὶ δύο Τοῦρκοι ἐλληνιστῆ, τὸ ὅλον ὁκτώ.

17.— ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΝΑΟΥ

8 Ἰουνίου 1814

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,215 X 0,31 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμένη. Ἐπὶ κεφαλῇς σιγγιλιώδους ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου. Καλὴ γραφή καὶ διατηρήσις. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

+ Ὁ Π. Πατρῶν Γερμανὸς ἐπιβεβαιοῖ

+ Διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ ἀποδεικτικοῦ, πωλητικοῦ γράμματος γίνεται ὅλον ὅτι ὁ κατὰ τὴν πόλιν ταύτην Ἱερὸς ναὸς τῆς ἁγίας Τριάδος ἔχει ἔκπαλαι ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ μίαν σταφίδαν εἰς σύνορον Κολιανῇ στρεμμάτων οὖσαν ἐπὶ τὰ καὶ ἡμῖσι, συνορευομένην καὶ συμπλησιαζομένην κατὰ μὲν τὸ ἀνατολικὸν τῇ Μπαμπιοτεῖκῃ ἀμπέλῳ, κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν τῇ ἀμπέλῳ τοῦ κῆρ Γεωργίου Τζέρτου καὶ κατὰ τὸ βόρειον τῇ σταφίδῃ τοῦ Κωνσταντίνου Καλογεράκη, κατὰ δὲ τὸ νότιον ἡ ἄμπελος τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ, ἥδη δὲ χρείας ἐπειγούσης παραστάτες ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ προκρίτων τῆς πόλεως ταύτης, οἱ ἐπίτροποι τοῦ αὐτοῦ Ἱεροῦ ναοῦ, ὅτε κῆρ Θάνος Μαντζαβίνος καὶ κῆρ Εὐστάθιος Τζίππουρας, κοινῇ αὐτῶν γνώμῃ καὶ συνανέσει ἡμῶν ἀπεμπωλήκασι ταύτην ὡς ὑπάρχει καὶ μὲ ὅσα ἐλαιόδενδρα περιέχει, πάσσει τελείᾳ καὶ καθαρᾷ πρὸς γρόσια πεντακόσια καὶ τριάκοντα, ἧτ' οὖν: 530: τὸ κάθε στρέμμα πρὸς τὸ Ἱερὸν μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Ὁμπλοῦ, ἅπερ καὶ ἔλαβον ἐπὶ χεῖρας καὶ μετρίτᾳ σῶα καὶ ἀνελλιπτῇ οἱ εἰρημένοι ἐπίτροποι, ὁμολογοῦντες

ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὐδεμίαν ἔχουν ἐξουσίαν ἢ κυριότητα ἐν αὐτῇ, ὡς ἀπαρabiάστως καὶ τῇ κοινῇ καὶ συμφώνῳ ἀποφάσει πωληθὲν ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων, λαβόντων ὡς εἴρηται σῶαν αὐτῆς τὴν τιμὴν καὶ ὁλόκληρον, ὥστε τοῦ λοιποῦ εἶναι καὶ λέγεται ἡ διαληφθῆσα σταφίδα σὺν πάσῃ τῇ περιοχῇ αὐτῆς καὶ ἄλωνος καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ ἐλαιοδένδροις κτῆμα ἴδιον ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόσπαστον τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ Ὁμπλοῦ, δεσποζομένη καὶ ἐξουσιαζομένη παρὰ αὐτοῦ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ὡς καλῶς ἀγορασθὲν καὶ τελείως ἀπὸ πληρωθὲν τοῖς διαληφθεῖσι γροσίοις, παρ' οὐδενὸς πώποτε ἐνοχλουμένου ἢ διασειομένου τὸ σύνολον δι' οἵανδήποτε αἰτίαν καὶ πρόφασιν. τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν συμφωνον ἀπόφασιν τῆς πωλήσεως τῆς ρηθείσης σταφίδος παριστούμεν τὴν τε πώλησιν ταύτην καὶ τὴν περιλαβὴν τῆς τιμῆς, βεβαίως εἶναι καὶ ἀληθοῦς καὶ τὸ κῦρος ἐχοῦσας ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης, ἀμετάθετον καὶ ἀμετάτρεπτον. διὸ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐνυπόγραφον καὶ ἐμμάτυρον πωλητικὸν γράμμα, τῇ τε ἡμετέρᾳ ἐπιβεβαιώσει κατασφραλισθὲν καὶ τῇ ἰδιοχειρῷ ὑποβεβαιώσει ἐν τῷ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Ἱερῷ Κώδικι καταστροφὴν εἰς ἔνδειξιν. Ἐπεδόθη δὲ τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ εἰς ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν: -αωιδ ω ἰουνίου : η ;

Θαυος Μαντζαβινος ἐπίτροπος βαιβεόνω

Εὐστάθιος Τζήπιρας ἐπίτροπος τῆς ἀγίας Τριάδος βαιβεόνω

Ἀθανάσιος Καναάρχης μάρτυς

Νικόλαος Λόντος μάρτυς

Γεράσιμος Μαντζαβῖνος μάρτυς

Ἰωάννης Παπα Ἀγγελακόπουλος μάρτυς

Διμήτριος Ἀνάγνωσθ μάρτυς

Νικόλαος Κρίτζος μάρτυς

Κοστακης Κασιματης.

Ὁ ἐνοριακὸς ναὸς (ἐδῶ τῆς Ἀγ. Τριάδος, ὅχι ὁ σημερινὸς τῶν Πατρῶν, ἀλλὰ ὁ προεπαναστατικὸς), συμβάλλεται ὡς νομικὸν πρόσωπον διὰ τῶν δύο ἐπιτρόπων του καὶ πωλεῖ «κοινῇ αὐτῶν γνώμῃ καὶ συναινέσει» τοῦ μητροπολίτου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ συντάσσεται τὸ ἔγγραφον, καταστρωθὲν εἰς τὸν κώδικα τῆς μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος δὲν εὑρέθη καὶ ὁ ὁποῖος ἂν ποτὲ εὑρεθῇ θὰ εἶναι πολῦτιμος διὰ τὴν ἄποψίν μας (ἱστορίαν δικαίου). Τὸ πωλούμενον εἶναι σταφιδάμπελος εἰς τὴν μεσ. πεδιάδα τῶν Πατρῶν, ἔχουσα ἤδη σύνορον ἄμπελον τῆς ἀγοραστρίας μονῆς Ὁμπλοῦ καὶ τοιαύτην τῆς τοῦ Μπαμπιώτου. «Χρεία ἐπείγουσα» ἐπέβαλε τὴν τοιαύτην ἐκποίησην, ἥτις δὲν κατονομάζεται, μᾶλλον ἀνάγκη ἦτο ἐπισκευῶν τοῦ ναοῦ. Τὸ ἔγγραφον συνετάγη εἰς διπλοῦν, ἀλλὰ δὲν γίνεται μνεῖα περὶ ἐπικυρώσεως διὰ τοῦ τουρκικοῦ δικαστηρίου τῆς πωλήσεως. Φαίνεται ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγκαῖον, ἐφ' ὅσον ἀπὸ ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος τὸ ἀκίνητον περιήρχετο εἰς ἕτερον ἐπίσης ἐκκλησιαστικόν, παρέμεινεν ὅθεν εἰς τὸ γενικώτερον νοούμενον σύνολον, τὴν Ἐκκλησίαν.

Κώστας Ν. Τριανταφύλλου